

تأثیر تمپو و شدت صوت موسیقی روی ادراک از سرعت رانندگان

منصور حاجی حسینلو^۱، امین اصغری^۲

۱- استادیار دانشکده عمران، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد عمران - راه و ترابری، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی

mansour@kntu.ac.ir

خلاصه

تأثیر موسیقی روی رفتار رانندگی بسیار مهم و قابل بررسی است. در این مقاله تأثیر موسیقی بر ادراک رانندگان از سرعت واقعی مورد آزمایش و مطالعه قرار میگیرد. سرعت ادراکی سرعتی است که راننده حس می کند با آن سرعت رانندگی می کند و سرعت مشاهداتی سرعتی است که فرد آزمایشگر از روی عقربه سرعت ثبت می کند هدف اصلی این تحقیق تعیین اختلاف بین سرعت ادراکی و مشاهداتی رانندگان در حین پخش موسیقی می باشد. این موضوع با انجام آزمایش روی ۲۰ نفر راننده در یک مسیر درون شهری واقع در شهر مقدس مشهد که امکان سرعت گیری برای رانندگان وجود داشت بررسی گردید. انتخاب وسیله نقلیه و مسیر آزمایش با حفظ شرایط استاندارد انجام گرفت. از طریق مقایسه نتایج مشخص شد که رانندگان در تشخیص سرعت در حین پخش موسیقی دچار خطا می شوند و اکثراً احساس می کنند با سرعتی کمتر از سرعت واقعی رانندگی می کنند. به طور متوسط بین ۵ تا ۴۰ کیلومتر در ساعت در تشخیص سرعت واقعی دچار اشتباه می شوند.

کلمات کلیدی: تمپو، شدت صوت، موسیقی، سرعت ادراکی، سرعت مشاهداتی

۱. مقدمه

تأثیر موسیقی بر روی شکل رانندگی افراد امری بدیهی است ولی اینکه این تأثیرات را در قالب آزمایش چگونه می توان نشان داد، قدری قابل تأمل است. فاکتورهای مهمی که در رانندگی بسیار حائز اهمیت است عبارتند از: هوشیاری، سلامتی جسم و روح، میل به احترام به قوانین، کیفیت وسیله نقلیه، نوع مسیر (درون شهری یا بیرون شهری)، شکل و فرهنگ رانندگی افراد جامعه، شرایط محیطی، شرایط ترافیکی و غیره. حال در این گستره عوامل تأثیر گذار در شکل رانندگی انسانها، اهمیت موضوع تأثیر موسیقی بسیار قابل تأمل است [۱]. شاید شنیده باشید که راننده ای با سرعت غیر متعارف و حرکات ریسکی در حالی که به موسیقی گوش می داده موجبات یک تصادف مهیب را فراهم کرده است. آیا مقصر موسیقی است یا ما انسانها؟ علاقه انسان به موسیقی غیر قابل انکار است. اینکه بگوئیم بهتر است کلاً در حین رانندگی به موسیقی گوش نکنیم تا از عواقب آن در امان باشیم اساساً منطقی نیست [۲]. بهترین راه، تعیین میزان تأثیرات موسیقی بر روی شکل رانندگی افراد و در پی آن تفکیک موسیقی های مخرب از موسیقی های ایمن، و نهایتاً تعیین شدت صوت استاندارد برای گوش دادن به موسیقی حین رانندگی می باشد. همچنین اینکه موسیقی تا چه اندازه می تواند در تشخیص سرعت واقعی تأثیر گذار باشد نکته بسیار حائز اهمیت است [۳].

۲. شیوه مطالعه

در این مقاله برای اثبات تأثیر موسیقی روی ادراک از سرعت رانندگان از یک نمونه آزمایش در محیط واقعی و در شرایط رانندگی استفاده می شود. رانندگان می بایست تمامی شرایط لازم جهت رانندگی را داشته باشند از قبیل سلامتی جسم و روح، سابقه رانندگی بیش از ۴ سال و به صورت